

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Censuris Romano Pontifici Reservatis

Ugolinus, Bartholomaeus

Venetijs, 1609

Vers. Vel. augment.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61365)

Verf. Vel augent. *si vel non*

*ni in non omnia mudoq; boup
non colit edis zicca & illis
S. V. M. M. A.*

I Augentes uestigalia in excommu-
nicationem incidunt, que excom-
municatio declaratur, quousque pa-
teat.

Hic excommunicantur, qui
uestigalia prædicta legitime
imposita augent. Quam rem ut
facilius cognoscamus, præmitten-
dum unum est, uestigalia, que
augentur, duplicis generis esse
posse, partim licite posita, par-
tim illicite, utpote quia noua
sunt, & ob id prohibita. Item ex
quo Bulla non distinguit, de ut-
riusque hic agi. Hoc præmisso,
iam & hic regulam constituamur.

In excommunicationem igitur
hanc incidunt, qui uestigalia
imposita augent, ut habetur
hoc in versicul. Quæ regula ius-
dem modis, & rationibus am-
plificatur, quibus superior, idque
merito, tum quod sicut non por-
test nouum uestigal induci, & sic
totum quoddam imponere, ita
nec iam inductum nouiter auge-
ri, & sic nec in parte nouum in-
duci, valet enim argumentum
de toto ad partem. argument.
leg. quæ de tota. ff. de rei uendi. &
leg. 3. ff. pro derelict. & capitu. pa-
storalis. §. item cum totum. ff. de
off. delegat. tum quod fraus sic-

ret legi, nam ex quo nequeunt
noua iudici, vetera augentur,
quod est contra mentem Bullæ
eiusque rationem, Bulla enim
prohibere, uult affectum, & non
modum, quandoquidem ratio
prohibitionis ea est, ne homi-
num facultates per hæc uestigalia
exhauriantur, ut dixit Robus
in Prax. benefi. in expositione Bul-
læ. Cœnæ Domini argument, in
verb. De iure veto canonico, at
ratio hæc locum habet etiam in
auditione, ut per se patet, ne igitur
fraus legi fiat contra capitulum, cer-
tum est, de regul. iur. libr. 6. & ne
quod una uia prohibetur, per al-
liam fiat, contra capit. cum quid-
eodem sit, & lib. sed ut ubi eadem
ratio est ubi eadem dispositio fit,
iuxta capit. cum dilecti de con-
firmat. uel uel in uel. & ibi iud. ff.
ad leg. A qua iure nec augeri uesti-
galia possunt. Quare Nauarr.
est id expresse cautum non fuis-
set, id locum tamen habiturum
fuisse, ut scilicet augentes in ex-
communicationem hanc incide-
rent, dixit in Man. capitul. 2. 7. nu-
mero 6. i. versicu. Declaratio pri-
ma, idem sensu Syluestr. in verb.
Excommunicatio. 7. numero 5. 4.
versicul. Decima nona est in pro-
cessu, ubi & sic praticari ait, sicut
etiam in verb. Gabella. 3. numero
7. versicul. Quartum quod impo-
nentes.

Postremo in excommunicatio-
nem hanc incidunt, qui augent di-
cta uestigalia, vel sint licite impo-
sita,

fit, uel illicitè, ac de illicitè im-
positis non est dubitandum, non
etiam de licitè impositis, quoniam
hic prohibentur, ut in initio præ-
missimus.

Hæc gratiam poenam euadunt
homines, quos diximus eam eua-
dere in antecedenti regula, ob eas-
dem rationes. Et idcirco Serenissi-
sima Venetorum Respublica licet
te Vestigalia imposita etiam au-
gere sine excommunicationis me-
tu potest, ut & supra uidimus, &
diximus.

**Verf. Seu imponi, uel augeri
prohibita exigunt.**

**Exigentes uestigalia prohibita im-
poni, uel augeri, id est noua uestigalia
in excommunicationem incurrunt, que
excommunicatio declarat, quousq[ue]
patet.**

Hic excommunicatur, qui e-
xigunt uestigalia prohibita
imponi, uel augeri, ut dicitur in
uersiculo. Quod ut dilucidius sit,
præmittenda duo sunt. Primum
quod uestigalia prohibita sunt im-
poni, uel augeri, aliorum a qui-
bus permittitur uestigalia exigere
queant.

Quoad primum igitur uestiga-
lia prohibita imponi, uel augeri
sunt primo ea, que imponuntur

aut pro rebus, quas pro se, sua-
que familia quis fert, aut pro re-
bus suis, aut pro rebus, que in se-
runtur pro colendo ture, ut habet
tur in l. uniuers. C. de uestigal. l. 6.
prohibita sunt noua uestigalia,
que sunt ea, que supra diximus in
principio huius Capituli, & de
hoc satis. In quibus tolli uisum

Quoad alterum, ut paucis il-
lud absoluumus, concludendum
est communi iure neque ab Ec-
clesia, neque ab Ecclesiasticis per-
sonis exigere ea posse, ut habetur in
ca. quanquam de cens. l. 6. His-
sic præmissis, iam regulam ponam

In excommunicationem hanc
igitur incurrunt, qui exigunt ue-
stigalia prohibita imponi, uel
augeri, ut dicitur in uersiculo.
Quæ regula his modis declara-
tur.

Nam primo locum habet ex-
communicatio hæc in eo, qui exi-
git prohibita ratione rerum, id
est de rebus, super quibus impo-
ni nequeunt, ut supra diximus per
l. uniuers. C. noua uestigal. atque
sic sentit Caietanus in Sum. in uerb.
Pedagium uersiculo. Sed ad hoc
ut exigentes incurrant hunc ca-
nonem, etenim & qui ea impo-
nunt, modo ea imponendi pote-
statem non habeant, in excom-
municationem incurrunt, ut supra
uidimus.

Secundo locum habet hæc ex-
communicatio in eo, qui exigit
uestigalia ab eo imposita, qui